

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: **Ing. P. K.**
bytem X
zastoupená Mgr. Michalem Vojáčkem, advokátem,
sídlem Studentská 541/3, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

ve spojeném řízení o žalobách proti rozhodnutím Odvolacího finančního ředitelství ze dne 15. 1. 2025, čj. 816/25/5200-10422-711621 a čj. 817/25/5200-10422-711621

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Odvolací finanční ředitelství (dále též „žalovaný“) rozhodovalo výše uvedenými rozhodnutími o odvoláních, které žalobkyně podala proti rozhodnutím Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále též „správce daně“), jimiž byla žalobkyni dodatečně doměřena daň z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2017, 2018, 2019 a 2020. Všechny

dodatečné platební výměry se vztahovaly k příjmu žalobkyně z prodeje akcií společnosti POLYDEK, a. s.

2. Odvolání proti doměření daně za zdaňovací období 2018, 2019, a 2020 žalovaný zamítl a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí správce daně. Rozhodnutí o doměření daně za rok 2017 bylo žalovaným v odvolacím řízení změněno tak, že žalovaný snížil penále na 0 Kč. Povinnost uhradit doměřenou daň ani její výše ale změněny nebyly, v tomto rozsahu žalovaný prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

3. Žalobkyně podala proti oběma rozhodnutím samostatně žalobu. Její žaloby byly zapsány u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 A 6/2025 a 11 Af 7/2025.

Žalobní argumentace

4. Žalobkyně v podaných žalobách namítala, že předmětnými daňovými výměry jí byla doměřena daň z příjmů osvobozených od daně podle ustanovení § 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném pro daná zdaňovací období (dále též „ZDP“), konkrétně splátky kupní ceny za prodej akcií společnosti POLYDEK a. s. (dále jen „POLYDEK“), k němuž došlo kupní smlouvou ze dne 8. 9. 2010, uzavřenou žalobkyní jako prodávajícím a kupujícím - společností Webster Invest, uzavřený investiční fond a. s. (dále jen „WEBSTER INVEST“). Příjem z prodeje těchto akcií byl podle žalobkyně osvobozen od daně, neboť žalobkyně k datu prodeje splnila podmínky stanovené ustanovením § 4 ZDP, tedy byla vlastníkem předmětného cenného papíru po dobu delší než tři roky (od roku 1998, respektive od roku 2002).

5. Podstatou sporu je namítané nesprávné posouzení věci žalovaným spočívající v zodpovězení otázky, zda se žalobkyně přijetím předmětného příjmu z prodeje akcií, který je (v důsledku uplynutí časového testu) osvobozen od daně z příjmu, dopustila zneužití práva, v důsledku kterého jí má být osvobození příjmu od daně odepřeno (a příjem zdaněn jako „ostatní příjem“ podle § 10 ZDP).

6. Žalobkyně namítla, že podstata nesprávnosti napadaného rozhodnutí spočívá v nesprávném posouzení příjmu žalobkyně jako příjmu získaného zneužitím práva na osvobození příjmu od daně. Žalobkyně má za to, že se zneužití práva nedopustila, že jí uzavřená smlouva (a z ní vyplývající příjem) má legitimní ekonomický důvod, kterým je převod nemovitostního portfolia do té doby vlastněného společností POLYDEK, přičemž toto nemovitostní portfolio mělo hodnotu 689 590 000 Kč (stanovenou znaleckým posudkem, jehož správnost žalovaný nerozporuje), na společnost WEBSTER INVEST, která byla coby investiční fond založena s cílem investic do nemovitostí, a která nakoupené nemovitosti následně využila ve své podnikatelské činnosti. Hodnota tohoto nemovitostního portfolia v částce 689 590 000 Kč byla žalobkyni vypořádána částečně v penězích – tj. částka 651 524 632 Kč sjednaná jako kupní cena 7 086 kusů akcií společnosti POLYDEK, a částečně v akciích nástupnické společnosti WEBSTER INVEST, tj. hodnota akcií 38 000 000 Kč. Tedy souhrn hodnot, které žalobkyně obdržela, odpovídá hodnotě převedeného nemovitostního portfolia, které obdržela od žalobkyně společnost WEBSTER INVEST. K převodu nemovitostního portfolia vlastněného společností POLYDEK žalobkyně využila běžnou formu tzv. „share dealu“, tedy převodu společnosti, která je vlastníkem nemovitostí, do vlastnictví nabyvatele.

Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby

7. Žalovaný ve vyjádření k podaným žalobám uvedl, že s právním názorem žalobkyně uvedeným v žalobě nesouhlasí, v podrobnostech odkazuje na obsah spisového materiálu obou správních orgánů, případně na žalobou napadené rozhodnutí, kde je uvedena jeho přílehlavá argumentace.

8. Podle žalovaného v žalobní věci nešlo o zákonem připuštěnou daňovou optimalizaci, ale o jednání žalobkyně v rozporu s účelem a smyslem ZDP. Žalovaný dostatečně zjistil a prokázal, že v důsledku jednotlivých kroků souvisejících s prodejem akcií společnosti POLYDEK a fúzí společnosti POLYDEK se společností WEBSTER INVEST došlo ke zneužití práva, kdy převažujícím účelem bylo získání daňového zvýhodnění tím, že se žalobkyně vyhnula daňové povinnosti spojené s výplatou příjmů od skupiny ovládaných společností. Žalobkyně jako původní akcionář (v rámci společného jmění manželů) fakticky nikdy neztratila kontrolu nad majetkem „prodané“ společnosti POLYDEK. Cílem celé transakce bylo umělé vytvoření pohledávky z prodeje akcií, neboť žalobkyně věděla (mohla vědět), že společnost WEBSTER INVEST na zaplacení kupní ceny nemá prostředky. Budoucí splátky měla však žalobkyně pod kontrolou, neboť její pohledávka nikdy neopustila skupinu ovládaných společností a umožnila jí osvobodit od daně z příjmů ty příjmy, které jí plynuly v následujících letech z výnosů ovládané skupiny společností, a to až do výše 651 524 632 Kč (v rámci SJM). V daňovém řízení tak bylo spolehlivě prokázáno, že souběhem předmětných transakcí došlo ke zneužití ustanovení § 4 odst. 1 písm. x) ZDP. Žalovaný proto navrhl, aby soud žaloby jako nedůvodné zamítl.

Řízení před daňovými orgány

9. Ze správního spisu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

10. Dne 1. 4. 2019 podala žalobkyně Oznámení o osvobozených příjmech podle § 38v ZDP v období roku 2017, ve kterém uvedla příjem ve výši 184 135 496 Kč osvobozený dle § 4 odst. 1 písm. x) ZDP z titulu Smlouvy o úplatném převodu akcií ze dne 8. 9. 2010.

11. Dne 1. 4. 2019 podala žalobkyně Oznámení o osvobozených příjmech podle § 38v ZDP v období roku 2018, ve kterém uvedla příjem ve výši 5 000 000 Kč osvobozený dle § 4 odst. 1 písm. x) ZDP z titulu Smlouvy o úplatném převodu akcií ze dne 8. 9. 2010.

12. Dne 30. 1. 2020 podala žalobkyně Oznámení o osvobozených příjmech podle § 38v ZDP v období roku 2019, ve kterém uvedla příjem ve výši 37 645 000 Kč osvobozený dle § 4 odst. 1 písm. x) ZDP z titulu Smlouvy o úplatném převodu akcií ze dne 8. 9. 2010.

13. Dne 26. 1. 2021 podala žalobkyně Oznámení o osvobozených příjmech podle § 38v ZDP v období roku 2020, ve kterém uvedla příjem ve výši 59 025 837 Kč osvobozený dle § 4 odst. 1 písm. x) ZDP z titulu Smlouvy o úplatném převodu akcií ze dne 8. 9. 2010.

14. Dne 18. 3. 2021 vydal správce daně výzvu k podání daňového tvrzení k dani z příjmů fyzických osob (DPFO), kterou vyzval žalobkyni k podání daňového přiznání k DPFO osob za zdaňovací období roku 2017 (výzva čj. 1955590/21/2011-51522-107649). Důvodem

vydání výzvy bylo zjištění správce daně, že v předmětném zdaňovacím období plynuly žalobkyni příjmy z úplatného převodu akcií a dle správce daně mohla nastat situace, kdy nebyly splněny materiální podmínky pro uplatnění osvobození od DPFO a žalobkyně byla povinna předmětné příjmy dle § 10 odst. 1 písm. b) ZDP zahrnout do přiznání k DPFO za zdaňovací období roku 2017.

15. V reakci na uvedenou výzvu podala žalobkyně řádné daňové přiznání k DPFO za zdaňovací období roku 2017, ve kterém vykázala pouze příjmy ze závislé činnosti dle § 6 ZDP. Dne 27. 4. 2021 správce daně vyměřil DPFO za rok 2017 konkludentně, tj. v souladu s podaným daňovým přiznáním (viz platební výměr čj. 3655939/21/2011-51522-107649).

16. V souvislosti s podanými Oznámeními o osvobozených příjmech obdržенých v roce 2017 až 2020 zahájil správce daně dne 15. 2. 2022 daňovou kontrolu stran deklarovaných osvobozených příjmů, ve které požadoval prokázat ekonomické důvody úplatného převodu akcií společnosti POLYDEK na společnost WEBSTER INVEST v souvislosti s podpisem projektu fúze sloučením uvedených společností.

17. Po zhodnocení důkazních prostředků a na základě zjištění vyplývajících z provedené daňové kontroly dospěl správce daně k závěru, že prodej akcií společnosti POLYDEK neměl ekonomické opodstatnění a jediným výsledkem prodeje akcií POLYDEK byl vznik pohledávky žalobkyně, jejíž splátky formálně splňují podmínky pro osvobození od daně z příjmů dle § 4 odst. 1 písm. x) ZDP. Podle správce daně realizací uvedených transakcí došlo ke zneužití práva ve smyslu § 8 odst. 4 daňového řádu, tj. k vyhnutí se daňové povinnosti spojené s výplatou příjmů od skupiny ovládaných firem. Žalobkyně byla s výsledkem kontrolního zjištění seznámena dne 5. 12. 2022.

18. Žalobkyně se k výsledku kontrolního zjištění vyjádřila, se závěrem správce daně nesouhlasila a předložila další listinné důkazní prostředky. Vyjádření žalobkyně ani předložené důkazní prostředky však podle správce daně nezměnily výsledek kontrolního zjištění v tom, že se v posuzovaném případě jednalo o zneužití práva ve smyslu § 8 odst. 4 daňového řádu.

19. Oznámením o ukončení daňové kontroly ze dne 12. 5. 2023, čj. 4601564/23/2011-60562-111622, byla předmětná daňová kontrola dne 16. 5. 2023 ukončena a žalobkyni byla zaslána zpráva o daňové kontrole čj. 1568754/23/2011-60562-111622, na základě níž vydal správce daně dodatečné platební výměry ze dne 16. 5. 2023, čj. 4603015/23/2011-51522-111254 za zdaňovací období roku 2017 a čj. 4600264/23/2011-51522-111254, čj. 4600382/23/2011-51522-111254 a čj. 4600733/23/2011-51522-111254 za zdaňovací období let 2018, 2019 a 2020.

20. Proti uvedeným čtyřem dodatečným platebním výměrům se žalobkyně dne 6. 6. 2023 odvolala, přičemž její argumentace se v podstatných rysech shoduje s argumentací uplatněnou nyní v podaných správních žalobách.

21. O podaném odvolání za rok 2017 rozhodl žalovaný rozhodnutím čj. 816/25/5200-10422-711621 ze dne 15. 1. 2025, obdobně o podaných odvoláních za roky 2018, 2019 a 2020 rozhodl žalovaný rozhodnutím čj. 817/25/5200-10422-711621 ze dne 15. 1. 2025, obě tato rozhodnutí žalobkyně napadla žalobami u Městského soudu v Praze.

Řízení před soudem

22. Městský soud v Praze nejprve usnesením ze dne 25. 3. 2025, čj. 11 Af 6/2025-28, spojil podle ustanovení § 39 odstavec 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ke společnému projednání a rozhodnutí obě žaloby žalobkyně vedené pod sp. zn. 11 Af 6/2025 a sp. zn. 11 Af 7/2025, které jsou nadále vedeny pod sp. zn. 11 Af 6/2025.

23. Soud následně přezkoumal napadená rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

24. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.

25. Žaloba není důvodná.

Posouzení věci soudem

26. Soud úvodem svého posouzení důvodnosti jednotlivých žalobních námitek předesílá, že nemá povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou a tu obsáhle vyvrátit. Jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace; takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudky Nejvyššího správního soudu – dále též „NSS“ - ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014-43, nebo ze dne 3. 4. 2014, čj. 7 As 126/2013-19, všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná též online na www.nssoud.cz).

27. Smyslem soudního přezkumu není ani opakovat to, co již jednou vyslovily daňové orgány (viz rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47), je-li rozhodnutí žalovaného řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil (rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 ve Sbírce NSS).

28. Žaloba obsahuje námitky obdobně uplatněné již v daňovém řízení, které žalovaný vypořádal vyčerpávajícím způsobem a žalobkyně další důkazní návrhy, které by svědčily o jiném závěru než o tom vysloveném v napadeném rozhodnutí, soudu nepředložila. Pokud tedy žalobkyně uvádí, že nesouhlasí se závěry žalovaného a opakuje svoji argumentaci z daňového řízení, ačkoliv jí žalovaný i správce daně opakovaně podrobně a dostatečně zdůvodnili, proč se s její argumentací neztotožnili, může žalobkyně jen stěží důvodně očekávat, že jí nyní správní soud - za stejné skutkové situace - přisvědčí.

Vypořádání žalobní argumentace žalobkyně soudem

29. Žalobkyně předně nesouhlasí s právním hodnocením žalovaného a tvrdí, že důvod fúze mezi společnostmi WEBSTER INVEST a POLYDEK, k níž došlo dne 13. 1. 2016, nespočíval v získání nějaké daňové výhody pro žalobkyni, ale jednalo se o zcela běžný krok,

zjednodušení řídicí struktury, úspora nákladů (pro společnost WEBSTER INVEST je jednodušší a levnější držet nemovitostní portfolio přímo a vypustit zbytný mezičlánek v podobě společnosti POLYDEK).

30. K uvedené argumentaci soud odkazuje na odůvodnění rozsudku NSS ze dne 23. 7. 2024, čj. 10 Afs 16/2023-78, v němž soud – jakkoliv se jím posuzovaný případ týkal jiného tématu (aplikace ustanovení § 19 ZDP – poznámka soudu) – dospěl k závěrům, které jsou aplikovatelné i na nyní posuzovaný případ. Podle citovaného rozsudku „*při posuzování, zda se holdingová struktura či její části (v pozici daňového subjektu) dopustily zneužití práva (§ 8 odst. 4 daňového řádu), je třeba zohlednit právní, daňové, ekonomické a popř. též byznysové aspekty posuzovaných transakcí. Jen tak je možné provést ucelenou úvahu o tom, jaký je jejich (hlavní) účel. Skutečnosti týkající se smyslu a účelu transakcí je správce daně povinen prokázat [§ 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu]. Každou věc je tedy třeba posoudit přísně individuálně a komplexně, neboť hodnocení, zda se daňový subjekt choval dovoleným způsobem, bude často záviset na detailech konkrétních transakcí a souvisejících okolností*“. Dále ve stejném rozsudku NSS uvedl, že „*tvrdí-li daňový subjekt více důvodů (účelů) založení holdingu, je namístě, aby daňové orgány dostatečně zjistily skutkový stav ve všech ohledech [§ 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu] a dokázaly, že žádný z nabízených účelů ani všechny tyto účely ve své celistvosti nebyly hlavní, resp. dostatečně významné, aby převážily nad účelem daňovým (subjektivní prvek testu zneužití práva)*“.

31. Pokud tedy doměření daně odůvodnil správce daně a následně i žalovaný v nyní posuzované věci tím, že podle jejich názoru byla předmětná smlouva uzavřena bez hospodářského odůvodnění, pouze za účelem vytvoření umělé situace, jednalo se o jednání, ke kterému nejsou jiné ekonomické důvody, proto se jedná o zneužití práva podle ustanovení § 8 odst. 4 zákona 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů („*daňový řád*“), a z tohoto důvodu správce daně nepřihlédl k okolnosti, že příjem byl dosažen prodejem akcií po časovém testu a formálně splňuje podmínku pro osvobození od daně, pak tento závěr správce daně a následně žalovaného je podle žalobkyně vnitřně rozporný. Jestliže totiž správce daně a žalovaný na jednu stranu připouští, že „*akvizice prostřednictvím share dealu je legitimním způsobem nabytí nemovitosti*“ (strana 8 zprávy o daňové kontrole) a „*převod nemovitostí z POLYDEK na WEBSTER INVEST byl chtěným důsledkem*“ (strana 15 zprávy o daňové kontrole), na druhou stranu uvádí, že „*prodej akcií společnosti POLYDEK neměl ekonomické opodstatnění*“ (strana 20 zprávy o daňové kontrole) a že „*jediný cíl transakce spočíval ve vytvoření pohledávky*“, jejíž splátky formálně splňují podmínky pro osvobození daně z příjmů, pak se oba závěry podle žalobkyně vzájemně vylučují.

32. Žalobkyně má za to, že v průběhu daňové kontroly podrobně vysvětlila, proč je chybná domněnka správce daně, že prodej akcií společnosti POLYDEK společnosti WEBSTER INVEST, k němuž došlo kupní smlouvou ze dne 8. 9. 2010, neměl ekonomické opodstatnění. Ekonomickým opodstatněním tohoto prodeje byl převod nemovitostního portfolia vlastněného společností POLYDEK na společnost WEBSTER INVEST. Akvizice nemovitosti prostřednictvím tzv. „*share dealu*“, tedy koupí podílů nebo akcií nemovitostní společnosti, tedy společnosti, jejímž jediným nebo převážným aktivem je nemovitost, je společně s „*asset dealem*“ jednou ze dvou zcela rovnocenných, standardních, legitimních a doporučovaných variant, jak akvizici nemovitosti provést, tak jak tomu bylo i v tomto případě.

33. Žalobkyně dále namítala, že v daném případě byl tento převod proveden prostřednictvím „převodu akcií“ a následné fúze mezi oběma společnostmi. WEBSTER INVEST byl investiční instrument, investiční fond vytvořený podle zákona o investičních společnostech a investičních fondech, jehož investičním záměrem byl nákup nemovitostí a nemovitostních společností a jejich následná správa a pronájem. Společnost POLYDEK byla původně výrobní společnost, která svou výrobní činnost ukončila na konci roku 2008 a poté se zabývala výlučně správou a pronájmem jí vlastněného rozsáhlého portfolia nemovitostí. Jméno společnosti POLYDEK bylo tvořeno nemovitostmi vlastněnými touto společností. Investiční fond WEBSTER INVEST měl zájem provést akvizici nemovitostní společnosti POLYDEK a tím převzít její nemovitostní portfolio. Za tímto účelem uzavřel smlouvu o koupi akcií a následně provedl (za účelem zjednodušení své vnitřní struktury) fúzi sloučením. Obě transakce na sebe bezprostředně navazovaly nejenom časově ale i logicky a procesně. S ohledem na to, že prostřednictvím koupě akcií společnosti POLYDEK získal investiční fond WEBSTER INVEST do svého vlastnictví nemovitosti touto společností vlastněné, přičemž toto vlastnictví získal zprostředkovaně již koupí akcií (následná fúze již byla jen fakultativním, nikoliv nutným právním jednáním), má tedy již prodej akcií pro investiční fond WEBSTER INVEST ekonomické opodstatnění (bez ohledu na následnou fúzi, tedy ekonomické opodstatnění by měl i v případě, že by k následné fúzi nedošlo) a tvrzení správce daně o tom, že převod akcií ekonomické opodstatnění neměl, je tím vyvráceno. Tím je podle žalobkyně vyvráceno i tvrzení správce daně, že uzavřením smlouvy o prodeji akcií došlo ke zneužití práva. Konečným hospodářským cílem pak bylo uvedení akcií fondu DEKINVEST k obchodování na Burze cenných papírů Praha, jemuž předcházela nejprve fúze společnosti WEBSTER INVEST s nástupnickou společností DEKINVEST (k níž došlo 28. 4. 2015) a následná přeměna společnosti DEKINVEST na akciovou společnost s proměnným základním kapitálem (k níž došlo 11. 12. 2015).

34. Uvedenou námitku soud neshledal důvodnou.

35. Podle rozsudku NSS ze dne 26. 4. 2022, čj. 10 Afs 289/2021-42, se zneužitím práva v daňových věcech se rozumí „*situace, kdy i přes formální naplnění požadavků zákona nedošlo k naplnění jeho účelu a smyslu (objektivní podmínka) a zároveň kdy hlavním či převažujícím účelem jednání daňového subjektu bylo získání daňové výhody (subjektivní podmínka). Naplnění obou podmínek je potřeba zkoumat s ohledem na všechny skutkové okolnosti konkrétního případu; při zkoumání objektivní podmínky pro závěr o zneužití práva v daňových věcech je potřeba vymezit smysl a účel konkrétního ustanovení zákona*“. Je-li to možné, daňové orgány by při vymezení smyslu a účelu konkrétního ustanovení neměly zůstat jen u toho, že se dané ustanovení nevztahuje na „*umělé*“ jednání nebo transakce. Při zkoumání subjektivní podmínky pro závěr o zneužití práva v daňových věcech je podle NSS potřeba zkoumat, „*zda mělo jednání daňového subjektu reálné ekonomické opodstatnění nebo zda daňový subjekt uměle vytvořil podmínky pro uplatnění daňové výhody*“. Propojenost daňového subjektu a jiných osob účastnících se jednání, které vedlo k neférovému získání daňové výhody, mohou daňové orgány vzít při zkoumání subjektivní podmínky v úvahu, nejde ale o definiční znak subjektivní podmínky. Absence ekonomického smyslu transakce tudíž představuje objektivní prvek ve výše již zmíněném testu. Objektivní kritérium je naplněno v případě, kdy přezkoumávaná činnost daňového subjektu postrádá ekonomický smysl a jejím účelem je toliko daňové zvýhodnění (viz též rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2022, čj. 4 Afs 376/2021-60).

36. Uvedená judikatorní východiska žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí akceptoval. Ke shodné odvolací námitce žalobkyně, že nesprávně posoudil její příjem jako příjem získaný zneužitím práva, protože jí uzavřená smlouva (a z ní vyplývající příjem pro žalobkyni) má legitimní ekonomický důvod, a to převod nemovitostního portfolia do té doby vlastněného společností POLYDEK na společnost WEBSTER INVEST, kdy k tomuto převodu žalobkyně využila běžnou formu tzv. „share dealu“, tedy převodu společnosti, která je vlastníkem nemovitostí, do vlastnictví nabyvatele z důvodu zjednodušení řídicí struktury a úspory nákladů, žalovaný uvedl, že není sporu o tom, že žalobkyně naplnila podmínky dané ust. § 4 odst. 1 písm. x/ (resp. písm. w/ ZDP, účinného do konce roku 2007), podle kterého byly příjmy z prodeje cenných papírů nabytých do konce roku 2007 osvobozeny, pokud doba mezi nabytím a převodem přesáhla šest měsíců bez ohledu na výši podílu. Zneužití práva však nastává v případě, kdy jsou formálně splněny veškeré podmínky vyžadované právním řádem pro určité jednání, ale materiální výsledek tohoto jednání je v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy.

37. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí soud taktéž zjistil, že správce daně ani žalovaný nerozporovali, že žalobkyně formálně naplnila podmínky ustanovení § 4 odst. 1 písm. x) ZDP, avšak s ohledem na zjištěné okolnosti případu (testování objektivních a subjektivních kritérií) shledali za naplněný institut zneužití práva. Dospěli k závěru, že uznání osvobození příjmu od daně by bylo v rozporu se smyslem ust. § 4 odst. 1 písm. x) ZDP, neboť v pozadí obchodního případu existovaly uměle vytvořené transakce. Jak už však bylo předestřeno výše, ani formální splnění příslušných podmínek ještě automaticky nezakládá nárok na osvobození od daně, pokud splnění podmínek bylo dosaženo postupem zjevně se přičítícím účelu daného ustanovení. Jinými slovy, jestliže daňový subjekt zcela uměle (tj. pouze „na oko“) nastolí takovou situaci, jíž formálně zákonu vyhoví, nelze takový postup označit za legitimní. (bod 36 rozsudku NSS ze dne 14. 11. 2019, čj. 6 Afs 376/2018-46).

38. Soud se s uvedeným posouzením správních orgánů zcela ztotožnil.

39. Z hlediska zjištění naplnění objektivních a subjektivních kritérií institutu zneužití práva správními orgány v daném případě podle názoru soudu není rozhodné, že koupě nemovitostí byla provedena za cenu obvyklou stanovenou dle znaleckého posudku, že se jednalo o nově založený investiční subjekt se specifiky této právní formy (WEBSTER INVEST) nebo to, zda později byly akcie obchodovány na Burze cenných papírů, jak žalobkyně v podané žalobě namítala. Klíčovou otázkou podle názoru soudu bylo, zda měl prodej akcií společnosti POLYDEK jiný smysl kromě daňového zvýhodnění žalobkyně, a to i s ohledem na to, že akcie byly prodány nově vzniklé společnosti WEBSTER INVEST, jež byla žalobkyní ovládána prostřednictvím osob blízkých (rodičů), a dále i s ohledem na bezprostředně navazující fúzi obou společností, když záměr realizovat fúzi byl schválen v den převodu akcií.

40. Podle rozsudku NSS ze dne 7. 6. 2016, čj. 8 Afs 34/2015-71, platí, že „je třeba pečlivě rozlišovat situaci, kdy daňový subjekt volí z různých do úvahy přicházejících alternativ, které mají svůj samostatný smysl, tu, která je pro něho daňově nejvýhodnější, což je legitimní a právem aprobovaný postup, od situace, kdy hlavním smyslem dané činnosti či transakce je získání

daňového zvýhodnění nebo úplné eliminace daňové povinnosti, jak tomu bylo v projednávané věci.“ (bod 71).

41. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí zdůraznil, že rozhodující byl podrobně popsany sled jednotlivých jednání a skutečností, které bezprostředně souvisejí s prověřovanou transakcí, tedy skutkové naplnění objektivních a subjektivních kritérií, za nichž může být považován za naplněný neurčitý právní pojem „zneužití práva“.

42. Aby bylo možné zkonstatovat, že právo bylo zneužito, je třeba zkoumat naplnění objektivní a subjektivní složky jednání daňového subjektu. Objektivní složka se soustředí na smysl a účel normy, která má být daným jednáním porušena. Spočívá v absenci objektivního logického vysvětlení činnosti, která pak nesleduje žádný jiný účel než daňové zvýhodnění. Subjektivní složka testu se zaměřuje na motivaci daňového subjektu a charakter transakce. Subjektivní kritérium souvisí s vůlí daňového subjektu a je představováno určitou vědomostní složkou jednání, přičemž je spatřováno zejména v případě ekonomické, kapitálové anebo personální provázanosti smluvních stran transakcí, respektive subjektů stojících „v pozadí“ těchto smluvních stran. Subjektivní kritérium je dáno tehdy, pokud je jediným nebo převažujícím účelem (motivací) jednání daňového subjektu získání neoprávněné výhody vytvořením umělých podmínek.

43. V daňovém řízení u žalobkyně byly zjištěny jednotlivé okolnosti, které lze zařadit mezi objektivní a subjektivní kritéria. Žalovaný aproboval právní závěr správce daně, že popsanému jednání a sledu jednotlivých právních okolností chybí z pohledu účelnosti pro žalobkyni ekonomický smysl. K uvedené problematice se podrobně vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 31. 5. 2022, čj. 4 Afs 376/2021-65, v němž poukázal na to, že „*absenci ekonomického smyslu transakce je třeba hodnotit ve všech souvislostech, tj. i v souvislosti se subjektivním prvkem, a není na místě je od sebe striktně oddělovat, neboť rozhodující je zejména zjištění objektivních okolností transakcí svědčících o naplnění subjektivního prvku testu, od něhož se poté odvíjí posouzení subjektivního prvku (záměru daňového subjektu)*“. Soud dospěl po provedeném řízení k závěru, že žalovaný se s námitkou žalobkyně v napadeném rozhodnutí vypořádal dostatečně podrobně, určitě a srozumitelně, když uvedl, z jakých konkrétních skutkových a právních okolností dovodil pochybnosti o ekonomickém smyslu celé transakce (viz dále).

44. Žalobkyně dále v podané žalobě namítala, že podle jí citované judikatury Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora Evropské unie („SDEU“) mají daňové subjekty právo na daňovou optimalizaci. O zneužití práva se jedná pouze tehdy, pokud neexistuje pro relevantní hospodářskou činnost žádné jiné objektivní odůvodnění, než získání nároku vůči správci daně.

45. Žalobkyně opakovaně v řízení před správními orgány i v řízení před soudem uváděla, že uzavřený *share deal* nebyl motivován výlučně získáním daňové výhody. Jakkoliv společnosti POLYDEK a WEBSTER INVEST byly tzv. propojené osoby, není na místě závěr o tom, že by si žalobkyně po provedené transakci zachovala kontrolu nad společností POLYDEK prostřednictvím společnosti WEBSTER INVEST, ostatně osoba nabyvatele není pro určení toho, zda se v konkrétní situaci jedná o zneužití práva, nijak rozhodující, protože rozhodující je právě hospodářský smysl celé transakce. Nadto osvobození příjmů z prodeje

akcií POLYDEK nebylo jediným cílem žalobkyně, jak v daňovém řízení prokázala, a nejedná se tak o pokus o osvobození budoucích příjmů z výnosů ovládaných společností.

46. Soud se s uvedenou argumentací ve vztahu ke zjištění správce daně a žalovaného neztotožnil. Napadené rozhodnutí nezasahuje do práva žalobkyně na daňovou optimalizaci svých příjmů, ostatně je to právě žalobkyně, kdo svým subjektivním rozhodnutím volí cestu, kterou se v rámci daňové optimalizace vydá. Objektivní kritérium se soustředí na smysl a účel normy, která má být daným jednáním porušena a spočívá v absenci objektivního logického vysvětlení činnosti, která pak nesleduje žádný jiný účel než daňové zvýhodnění. Smyslem a účelem ustanovení § 4 odst. 1 písm. x) ZDP není osvobodit příjem za situace, kdy fakticky nedojde k pozbytí majetku, respektive akcií představujících majetkový podíl ve společnosti. Žalovaný podrobně a srozumitelně popsal, z jakých konkrétních skutkových i právních důvodů dovodil, že v případě úplatného převodu akcií společnosti POLYDEK na společnost WEBSTER INVEST nedošlo ke ztrátě kontroly žalobkyně nad prodávaným majetkem, resp. došlo ke ztrátě kontroly pouze formálně. Žalobkyně si totiž zachovala majetek představovaný dotčenými akciemi, a současně na druhé straně získala i pohledávku/peníze, které za „prodej“ inkasovala. Nelze proto souhlasit s názorem žalobkyně, že nedošlo ke zvýšení jejího majetku.

47. Námitka neprokázání existence subjektivního prvku zneužití práva je rovněž nedůvodná. Žalovaný popsal objektivní okolnosti, z nichž podle něj vyplynulo, že hlavním účelem dotčených plnění bylo získání daňového zvýhodnění. Subjektivní kritérium zneužití práva žalovaný založil zejména na propojení subjektů zúčastněných na celé transakci a jejich jednání ve shodě, kdy na základě Smlouvy o úplatném převodu cenných papírů společnosti POLYDEK (převodcem je žalobkyně) žalobkyně nabyla 100 % akcií. Dále je podstatné to, že společnost WEBSTER INVEST ovládá žalobkyně personálně i kapitálově skrze „osoby blízké“ (rodiče žalobkyně manželé Pravečkovi), přičemž žalobkyně též personálně a kapitálově ovládá právní nástupce společnosti WEBSTER INVEST. Propojení subjektů zúčastněných na předmětných transakcích a jejich jednání ve shodě mělo jednoznačně vliv na rozhodnutí a jednotlivé kroky žalobkyně. To však nebyl osamocený důvod, i když se jednalo o důvod zcela podstatný, neboť nespojené osoby by nepřistoupily k řadě kroků z důvodu nedostatku ekonomické motivace. Správce daně shledal celou řadu dalších níže vyjmenovaných okolností, které fungují až ve svém souhrnu. Kromě zásadní propojenosti osob žalovaný poukazuje na splatnost kupní ceny akcií ve výši přes 651 milionů Kč na 50 let v ročních splátkách, přičemž ke dni převodu akcií společnost WEBSTER INVEST nevykazovala žádné finanční zdroje na jejich úhradu. Všechny související transakce proběhly v přímé časové návaznosti.

48. Žalovaný k tomu důvodně připodotkl, že k převodu nemovitostí společnosti POLYDEK mohlo dojít samostatným prodejem akcií či samostatnou fúzí sloučením, aniž by proběhly obě tyto transakce. Klíčovým však byl podle něj disproporční výměnný poměr 5 % akcií společnosti POLYDEK za nově vydané akcie společnosti WEBSTER INVEST, kdy žalobkyně získala za 5 % akcií společnosti POLYDEK 95 % akcií společnosti WEBSTER INVEST. Soud se s tímto závěrem zcela ztotožňuje. Je totiž zřejmé, že původní akcionáři společnosti WEBSTER INVEST (rodiče žalobkyně) se vzdali 95% účasti ve společnosti WEBSTER INVEST, a současně zatížili společnost dluhem ve výši přes 651 milionů Kč z titulu nákupu akcií společnosti POLYDEK. Naproti tomu žalobkyně si ponechala 414 ks

akcií (tj. 5,52 %) společnosti POLYDEK (ve společném jmění manželů), tedy nedošlo k situaci, kdy nabyvatel (WEBSTER INVEST) koupí celou cílovou společnost včetně nemovitostí. Z chronologie souvisejících transakcí vyplývá, že v době prodeje akcií došlo ke schválení projektu fúze. Tedy v okamžiku prodeje akcií bylo zřejmé, že statutární orgány (spojené osoby) obou společností mají na fúzi zájem. Z daného lze tedy dovodit, že hlavní transakcí byla fúze a „*share deal*“, tj. prodej akcií společnosti POLYDEK, se uskutečnil s cílem vytvoření pohledávky, jejíž splátky formálně splňují osvobození od daně z příjmů, a neměl jiné ekonomické opodstatnění.

49. Na podporu správnosti svých závěrů žalovaný rovněž uvedl, že v případě úplatného převodu cenných papírů by mělo dojít ke ztrátě kontroly akcionářů nad majetkem obchodní společnosti ve výši odpovídající převedeným akciím. Jak vyplývá z výše uvedeného, k takové ztrátě kontroly však v posuzovaném případě došlo pouze formálně, neboť po převodu akcií společnosti POLYDEK na společnost WEBSTER INVEST byla provedena jejich fúze sloučením, která byla schválena téhož dne jako byla uzavřena Smlouva o úplatném převodu akcií (dne 8. 9. 2010), přičemž touto fúzí žalobkyně nabyla majoritního podílu v nástupnické společnosti WEBSTER INVEST. Z uvedeného tak zcela jednoznačně plyne, že pro závěr o důvodnosti naplnění pojmu zneužití práva žalobkyní bylo jako klíčové zjištění, že v daném případě sice došlo k převodu akcií, avšak žalobkyně si ponechala 5 % akcií společnosti POLYDEK, na základě čehož získala 95 % akcií společnosti WEBSTER INVEST v rámci fúze sloučením se společností WEBSTER INVEST. Žalobkyně tím, že „*vlastnila*“ jak pohledávku z prodeje akcií, tak téměř totožný majetek, resp. neztratila nad ním vliv, může v důsledku nastavených transakcí *de facto* zcela totožný majetek prodat znovu a při splnění časového testu by byl její příjem z takového dalšího prodeje osvobozen.

50. Zcela v závěru podané žaloby žalobkyně namítala, že předmětný příjem byl již Finančním úřadem pro Prahu 4 posouzen jako příjem nepodléhající zdanění (podle rozhodnutí čj. 837460/20/2011-51522-109217 ze dne 4. 2. 2020, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 6. 2020, čj. 25248/20/5200-10422-711621), a správce daně je tak uvedeným rozhodnutím vázán, nemůže tudíž měnit posouzení stejného příjmu (jednou jej posoudit jako příjem dani nepodléhající a podruhé jako příjem dani podléhající, v obou případech v neprospěch daňového subjektu).

51. Ani tuto námitku soud neshledal důvodnou.

52. Soud nezjistil, že by v posuzované věci správce daně či žalovaný porušily princip vázanosti vydaného rozhodnutí a v rozporu s právními předpisy se dopustily změny právního posouzení.

53. Žalovaný totiž uvedl, že namítaný platební výměr (vydaný nikoliv správcem daně totožným s nyní posuzovanou věcí, ale Finančním úřadem pro Prahu 4 – pozn. soudu) ze dne 4. 2. 2020, čj. 837460/20/2011-51522-109217, byl vydán v řízení ve věci uložení pokuty žalobkyni za neoznámení osvobozeného příjmu. V takovém řízení se otázka, zda konkrétní příjem podléhá či nepodléhá zdanění, neposuzuje. Dále žalovaný poukázal na další vývoj tohoto řízení, v němž byl nejprve platební výměr *de facto* potvrzen rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 6. 2020, čj. 25248/20/5200-10422-711621. V řízení vedeném o uložení předmětné pokuty však nebyla zkoumána otázka skutečné povahy dotčeného příjmu, jak žalobkyně

v podané žalobě mylně dovozuje, protože ta byla předmětem věcného posouzení až v rámci daňové kontroly zahájené se žalobkyní v roce 2022. V předmětném řízení bylo řešeno toliko neoznámení dotčeného příjmu správci daně po uplynutí zákonné lhůty. Podmínka odlišného posouzení téhož příjmu tak splněna nepochybně není.

54. Zcela nad rámec výše uvedeného soud odkazuje na sdělení žalovaného v jeho vyjádření, podle něhož ve věci uložení pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu bylo nařízeno přezkumné řízení vydáním rozhodnutí Generálního finančního ředitelství ze dne 5. 3. 2025, čj. 17359/25/7100-10111-110110, o nařízení přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2020, kterým byl změněn právě žalobkyní namítaný platební výměr správce daně ze dne 4. 2. 2020. Rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 4. 2025, čj. 10495/25/5200-10422-711621, byl předmětný platební výměr ve věci pokuty zrušen a řízení bylo zastaveno. Tyto okolnosti však nemají na posouzení žalobní námitky jako nedůvodné přímý vliv.

55. Městský soud v Praze po provedeném řízení dospěl k závěru, že správní orgány obou stupňů prokázaly převažující důvod jednání žalobkyně v podobě získání nedovolené daňové výhody. Soud nepřistoupil na argumentaci žalobkyně, protože v posuzované věci nešlo o situaci, kdy si žalobkyně vybrala jednu z více v úvahu přicházejících alternativ, a nemusela tedy akceptovat správcem daně nastíněný scénář postačující fúze bez nutnosti akvizice nemovitostí. Soud na základě podrobného, srozumitelného a logicky uspořádaného odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí sdílí závěr správních orgánů, že byla prokázána existence subjektivního prvku zneužití práva žalobkyní a byla jí tak důvodně ze strany správních orgánů doměřena daň z příjmů fyzických osob za dotčená zdaňovací období, aniž by správní orgány akceptovaly osvobození od daně z příjmů podle § 4 odst. 1 písm. x) ZDP.

Závěr a náklady řízení

56. Soud ze všech výše uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

57. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný byl ve věci plně úspěšný, avšak nevznikly mu žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

pokračování
6/2025

11 Af

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. ledna 2026

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu